

Horečka v dětském věku

Co je horečka?

Za horečku považujeme tělesnou teplotu vyšší než 38 °C naměřenou v podpaží nebo vyšší než 38,5 °C naměřenou v konečnicku. Horečka je obrannou reakcí organismu.

Příčiny horečky

Horečka je v 90% případů způsobena virovou nebo bakteriální infekcí. U virových infekcí většinou netrvá déle než 3 dny. Může být také vyvolána očkováním. Horečka se nejčastěji objevuje u akutních infekcí dýchacích cest (zánět nosohltanu, angína, chřipka, zánět vedlejších nosních dutin a průdušek, zápal plic), akutních infekcí močových cest (zánět ledvin a močových cest) a akutních infekcí trávicího ústrojí (zvracení a průjem).

Péče o dítě s horečkou

Dítě s horečkou musí mít klid na lůžku. Je třeba, aby dostávalo zvýšený objem vlažných nebo studených tekutin (sladký čaj, ovocné šťávy, u předškolních a školních dětí i minerální voda). Při zvracení podáváme studený a sladký čaj po lžičkách (u předškolních a školních dětí lze čaj uvařit z minerální vody). Jídlo by mělo být lehce stravitelné. Dbáme na základní hygienické návyky a podle potřeby vyměňujeme osobní a ložní prádlo. Dítě s horečkou vyžaduje trvalý dohled dospělé osoby.

Léčba horečky

Při horečce se podávají léky snižující vysokou tělesnou teplotu. Pro děti do šesti let je nejvhodnější sirup (ibuprofen a paracetamol), u kojenců a batolat se také používají čípky. Starší děti běžně užívají tablety a dražé. Lahvičku se sirupem je třeba před každým použitím důkladně protřepat. Sirup, tablety a dražé je vhodné zapít alespoň 100 ml (půl skleničky) šťávy nebo čaje. Pokud dítě zvrací, je nutné použít čípky (paracetamol). Po zavedení čípku do konečnicku přidržíme půlky zadečku u sebe po dobu 2 minut, aby čípek zůstal v místě podání.

Trvá-li horečka u kojence déle než jeden den a u starších dětí tři dny, neměli by rodiče dítě dále léčit bez porady s dětským praktickým lékařem. Vyhledat lékařskou pomoc neodkladně je nutné v následujících případech:

Kdy je horečka závažným příznakem a je třeba navštívit lékaře?

- u kojenců v prvním půlroce života
- při tělesné teplotě vyšší než 39,5 °C v podpaží nebo vyšší než 40 °C v konečnicku
- při změně chování dítěte (bezdůvodně křičí, je zmatené, nereaguje na oslovení nebo pohlazení, nelze ho vzbudit)
- při změně prokrvení kůže (promodření v obličeji, na trupu a končetinách)
- na kůži se objeví vyrážka nebo krvavé skvrny
- při silných záchvatech kašle, dušnosti nebo poruše polykání a vytékání slin z úst
- při silné bolesti hlavy a křečích
- při silných bolestech břicha, vzedmutém břichu, opakovaném zvracení a průjmu
- při častém a bolestivém močení

Léky proti horečce je nutné dítěti podat ještě před návštěvou u praktického dětského lékaře. Na vyšetření je vhodné vzít s sebou vzorek čerstvé moči ve zkumavce nebo ve skleničce důkladně vymyté horkou vodou (zejména u kojenců, batolat a dětí s častým nebo bolestivým močením).

Ibuprofen (Ibalgin, Ibuprofen, Brufen, Nurofen) sirup nebo čípky (Nurofen) se podává dětem starším šesti měsíců podle potřeby třikrát až čtyřikrát denně. Jednotlivá dávka sirupu je uvedena pro Ibalgin, Ibuprofen, Brufen a Nurofen. Jednotlivá dávka čípku je uvedena pro Nurofen dětské čípky, které obsahují 60 nebo 125 mg ibuprofenu.

hmotnost dítěte v kg	dávka sirupu Ibalginu, Ibuprofenu, Brufenu a Nurofenu	Nurofen čípek pro děti 60 mg	Nurofen čípek pro děti 125 mg
7	1/2 odměrky – 2,5 ml	1 čípek až 3x1	
8	1/2 odměrky – 2,5 ml	1 čípek až 3x1	
9	3/4 odměrky – 4 ml	1 čípek až 4x1	
10	3/4 odměrky – 4 ml	1 čípek až 4x1	
11	1 odměrka – 5 ml	1 čípek až 4x1	
12	1 odměrka – 5 ml	1 čípek až 4x1	
13	1 odměrka – 5 ml		1 čípek až 3x1
14	1 odměrka – 5 ml		1 čípek až 3x1
15	1 odměrka – 5 ml		1 čípek až 3x1
16	1 1/4 odměrky – 6 ml		1 čípek až 3x1
17	1 1/4 odměrky – 6 ml		1 čípek až 4x1
18	1 1/4 odměrky – 6 ml		1 čípek až 4x1
19	1 1/4 odměrky – 6 ml		1 čípek až 4x1
20	1 1/4 odměrky – 6 ml		1 čípek až 4x1

Paracetamol, sirup nebo čípky (Panadol Baby, Paralen), se podává dětem starším 3 měsíců podle potřeby až čtyřikrát denně. Jednotlivá dávka sirupu je uvedena pro Panadol Baby sirup. Jednotlivá dávka čípku je uvedena pro Paralen čípky a Panadol Baby čípky.

hmotnost dítěte v kg	dávka sirupu Panadol Baby	Paralen čípek pro děti 100 mg	Panadol Baby čípek pro děti 125 mg
5	1/2 odměrky – 2,5 ml	1/2	
6	1/2 odměrky – 2,5 ml	1/2	
7	3/4 odměrky – 4 ml	1	
8	3/4 odměrky – 4 ml	1	
9	1 odměrka – 5 ml	1	1
10	1 odměrka – 5 ml	1	1
11	1 odměrka – 5 ml	1	1
12	1 1/4 odměrky – 6 ml	1	1
13	1 1/4 odměrky – 6 ml	1	1
14	1 1/4 odměrky – 6 ml	2	1
15	1 1/2 odměrky – 7,5 ml	2	2
16	1 1/2 odměrky – 7,5 ml	2	2
17	1 1/2 odměrky – 7,5 ml	2	2
18	1 1/2 odměrky – 7,5 ml	2	2
19	1 3/4 odměrky – 9 ml	2	2
20	1 3/4 odměrky – 9 ml	2	2

Vypracovala: MUDr. Jiřina Chládková, Ph.D. dne 6.3.2011

Poznámka: při vysoké horečce (>39 °C) lze střídat podání ibuprofenu a paracetamolu po 3-4 hodinách.